

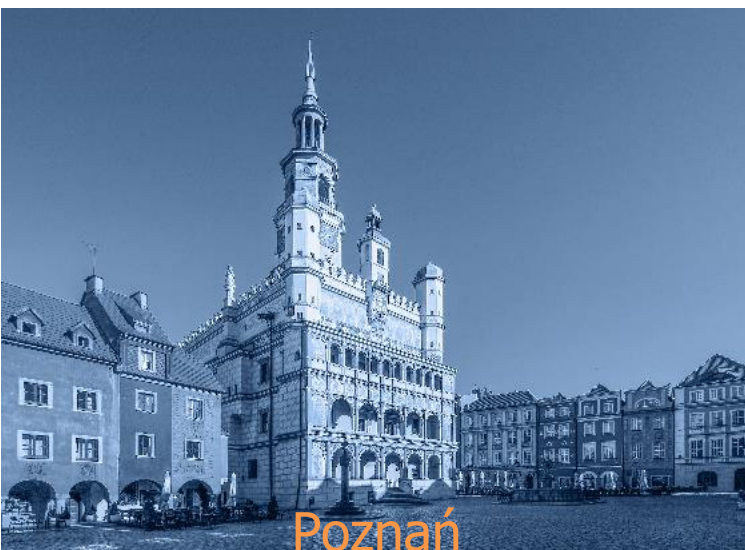

Sowiśło & Topolewski

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

KORONAWIRUS

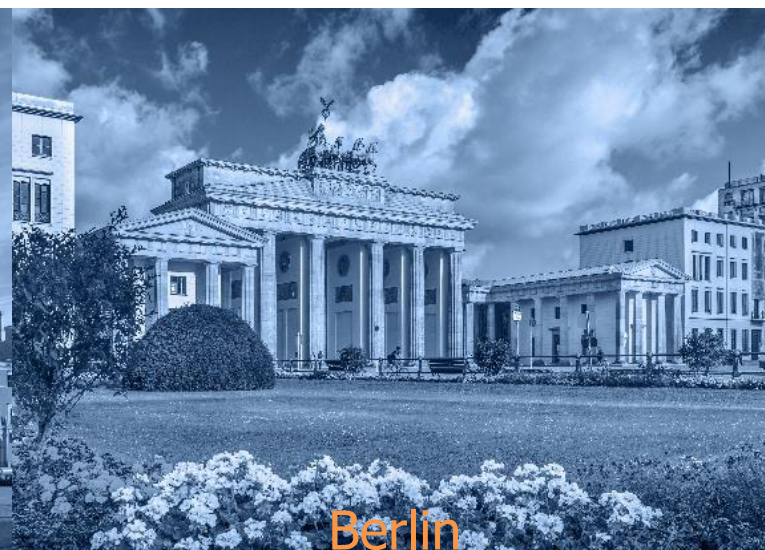
INFORMATOR DLA SAMORZĄDÓW – część III

Poznań

Warszawa

Berlin

W związku ze zmianami w obowiązujących przepisach oraz szczególnymi zasadami funkcjonowania w czasie epidemii wirusa SARS-CoV-2 przedstawiamy Państwu niniejszy dokument, w którym zawarliśmy informacje w zakresie wybranych praktycznych aspektów funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego (JST). Stanowi on uzupełnienie *Informatora dla samorządów* opracowanego przez Kancelarię w dniu 3 kwietnia 2020 r. i oraz *Informatora – część II* z dnia 27 kwietnia 2020 r.

Informator jest przeznaczony dla przedstawicieli organów JST poszczególnych szczebli (gminy, powiaty, województwa), pracowników urzędów zapewniających obsługę JST, przedstawicieli jednostek podległych JST i ich pracowników.

Stan prawny przedstawiony w *Informatorze – część III* jest aktualny na dzień 20 maja 2020 roku.

W treści niniejszego opracowania znajdują się odniesienia do treści *Informatora* oraz *Informatora – część II*, dotyczące m.in. aktualności przepisów tam omówionych.

SPIS ZAGADNIENÍ

I. Informacje wstępne	5
Podstawa prawna	5
Obowiązywanie ustawy (specustawy COVID i zmiany specustawy COVID)	6
Podstawowe pojęcia	6
II. Zamówienia publiczne – bez zmian	9
III. Dyscyplina finansów publicznych, odpowiedzialność karna – bez zmian	10
IV. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – wprowadzone zmiany	11
Komentarz do art. 12a	11
Komentarz do art. 9 i art. 10	12
V. Pozwolenie na budowę i in. – bez zmian	13
VI. Opłata z tytułu (przekształcenia) użytkowania wieczystego – bez zmian	14
VII. Podatek od nieruchomości. Ulgi i zwolnienia – bez zmian	15
VIII. Finanse publiczne. Budżet – bez zmian	16
IX. Pomoc dla przedsiębiorców od starosty (Powiatowych Urzędów Pracy). Dofinansowanie, pożyczka, zmiana umowy – bez zmian	17
X. Terminy wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji, składania sprawozdań itp. – bez zmian	18
XI. Administracyjne postępowanie egzekucyjne – uwaga	19

XII. Rozliczanie działalności pożytku publicznego – bez zmian	20
XIII. Bieg terminów materialnego prawa administracyjnego – wprowadzone zmiany	21
Komentarz do art. 46 pkt 20 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.	21
Komentarz do art. 68 ust. 1, 2 i 4 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.	21
XIV. Bieg terminów w postępowaniu administracyjnym – wprowadzone zmiany.....	24
Komentarz do art. 46 pkt 20 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.	24
Komentarz do art. 68 ust. 6-7 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.	24
XV. Zdalny tryb obradowania – bez zmian	27
XVI. Zastępowanie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) – bez zmian.....	28
XVII. Należności cywilnoprawne. Ulgi w spłacie należności cywilnoprawnych – bez zmian	29
XVIII. Prawo o ruchu drogowym. Rejestracja pojazdów – bez zmian	30
XIX. Samorządowy zakład budżetowy. Dotacja – bez zmian	31
XX. Umowy najmu (lokali) – bez zmian.....	32
XXI. Oświadczenia majątkowe – bez zmian.....	33
XXII. Zmiany w Kodeksie postępowania administracyjnego – nowe zagadnienie	34
XXIII. Komentarze do przepisów prawa w Serwisie Informacji Prawnej LEGALIS (C.H.BECK).....	35
Uwagi nt. wejścia w życie art. 15zss specustawy COVID-19.....	35

I. Informacje wstępne

Podstawa prawna

Specustawa COVID – ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 374, 567, 568 i 695).

Powoływanie przepisów bez wskazania ustawy oznacza **specustawę COVID**.

Podkreślenia stosowane w treści przepisów są podkreśleniami własnymi.

W *Informatorze – część III* w szczególności uwzględniono zmiany do specustawy COVID i innych ustaw wprowadzone poniższą ustawą:

zmiana specustawy COVID – ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r., poz. 568).

zmiana specustawy COVID z 16.4.2020 r. – ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r., poz. 695).

Niniejsze opracowania ma na celu omówienie przede wszystkim zmian wprowadzonych:

zmiana specustawy COVID z 14.5.2020 r. - ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 875).

Ustawa ta jest ustawą zmieniającą, w związku z tym nie określa przedmiotu regulacji. Mając na uwadze jej tytuł wskazać należy, że zmienia dotychczasowe przepisy związane z COVID-19 w zakresie działań osłonowych związanych z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2.

Obowiązanie ustawy (specustawy COVID i zmiany specustawy COVID)

Powtórzyć za *Informatorem* należy, że specustawa COVID została ogłoszona w Dzienniku Ustaw dnia 7 marca 2020 r., a jej przepisy weszły w życie 8 marca 2020 r. Niektóre przepisy mają charakter epizodyczny.

Zmiana specustawy COVID została ogłoszona w Dzienniku Ustaw dnia 31 marca 2020 r. i tego dnia przepisy ustawy weszły w życie, z wyjątkami wskazanymi w przepisie art. 101 zmiany specustawy COVID.

Zmiana specustawy COVID z 16.4.2020 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw dnia 17 kwietnia 2020 r., a jej przepisy weszły w życie (co do zasady) dnia 18 kwietnia 2020 r. (dzień następujący po dniu ogłoszenia).

Z kolei zmiana specustawy COVID z 14.5.2020 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw dnia 15 maja 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 875), a jej przepisy weszły w życie (co do zasady) dnia 16 maja 2020 r. Mając jednak na uwadze liczne wyjątki odnośnie wejścia w życie przepisów zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r., które są istotne z punktu widzenia przedmiotu niniejszego *Informatora – część III*, zostaną one wskazane i omówione w poszczególnych sekcjach merytorycznych.

Podstawowe pojęcia

W tym miejscu *Informator – część III* powtarza za *Informatorem* i *Informatorem – część II* podstawowe pojęcia mające kluczowe znaczenie dla omówionych dalej przepisów specustawy COVID. Ustawodawca bowiem uzależnia stosowanie tych przepisów od wystąpienia i trwania stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii, skutków COVID-19 i przeciwdziałania COVID-19.

„Stan zagrożenia epidemicznego” (który obowiązywał od dnia 14 marca 2020 r. do dnia 19 marca 2020 r.) wprowadzony na obszarze kraju rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 433) w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, to zgodnie z przepisem art. 2 pkt 23 ustawy z dnia 5 grudnia 2018 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1239 ze zm.) sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z ryzykiem wystąpienia epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań zapobiegawczych.

Stan zagrożenia epidemicznego odwołany został rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2020 r., poz. 490).

„Stan epidemii” (który trwa od dnia 20 marca 2020 r.) ogłoszony został rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r., poz. 491 ze zm.) i zgodnie z przepisem art. 2 pkt 22 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi jest to sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z wystąpieniem epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych dla zminimalizowania skutków epidemii.

Pojęcia: **„COVID-19”** i **„przeciwdziałanie COVID-19”** – wprowadzone specustawą COVID:

Art. 2

1. Przepisy ustawy stosuje się do zakażeń i choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej dalej **„COVID-19”**.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o **„przeciwdziałaniu COVID-19”**, rozumie się przez to wszelkie czynności związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby, o której mowa w ust. 1.

W tym miejscu należy również wskazać, że niektóre z przepisów zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r. odwołują się do pojęcia **„stanu nadzwyczajnego”**. To pojęcie nie zostało zdefiniowane w tej ustawie. Regulacja stanów nadzwyczajnych zawarta jest w Konstytucji RP:

Art. 228 Konstytucji RP

1. W sytuacjach szczególnych zagrożeń, jeżeli zwykłe środki konstytucyjne są niewystarczające, może zostać wprowadzony odpowiedni stan nadzwyczajny: stan wojenny, stan wyjątkowy lub stan klęski żywiołowej.
2. Stan nadzwyczajny może być wprowadzony tylko na podstawie ustawy, w drodze rozporządzenia, które podlega dodatkowemu podaniu do publicznej wiadomości.
3. Zasady działania organów władzy publicznej oraz zakres, w jakim mogą zostać ograniczone wolności i prawa człowieka i obywatela w czasie poszczególnych stanów nadzwyczajnych, określa ustawa.

- 4. Ustawa może określić podstawy, zakres i tryb wyrównywania strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela.*
- 5. Działania podjęte w wyniku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego muszą odpowiadać stopniowi zagrożenia i powinny zmierzać do jak najszybszego przywrócenia normalnego funkcjonowania państwa.*
- 6. W czasie stanu nadzwyczajnego nie mogą być zmienione: Konstytucja, ordynacje wyborcze do Sejmu, Senatu i organów samorządu terytorialnego, ustawa o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej oraz ustawy o stanach nadzwyczajnych.*
- 7. W czasie stanu nadzwyczajnego oraz w ciągu 90 dni po jego zakończeniu nie może być skrócona kadencja Sejmu, przeprowadzone referendum ogólnokrajowe, nie mogą być przeprowadzane wybory do Sejmu, Senatu, organów samorządu terytorialnego oraz wybory Prezydenta Rzeczypospolitej, a kadencje tych organów ulegają odpowiedniemu przedłużeniu. Wybory do organów samorządu terytorialnego są możliwe tylko tam, gdzie nie został wprowadzony stan nadzwyczajny.*

II. Zamówienia publiczne – bez zmian

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie II z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie II.

III. Dyscyplina finansów publicznych, odpowiedzialność karna – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie III z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie III.

IV. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – wprowadzone zmiany

Przepis art. 7 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r. wprowadza zmiany w art. 12a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

Komentarz do art. 12a

1. *Sprawozdania za 2019 r., o których mowa w art. 9n ust. 1, art. 9na ust. 1 i art. 9nb ust. 1, przekazuje się w terminie do dnia 31 sierpnia 2020 r.*
2. *Sprawozdania za 2019 r., o których mowa w art. 9q, przekazuje się w terminie do dnia 31 października 2020 r.*
3. *Sprawozdania za 2019 r., o których mowa w art. 9s, przekazuje się w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.*
4. *Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 r., o której mowa w art. 9tb ust. 1, sporządza się w terminie do dnia 30 listopada 2020 r.*

- przepis wydłuża terminy na złożenie sprawozdań za 2019 rok, o których mowa w:
 - art. 9n ust. 1 (sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości),
 - art. 9na ust. 1 (sprawozdanie podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych) i
 - art. 9nb ust. 1 tej ustawy (sprawozdanie podmiotu zbierającego odpady komunalne i podmiotu zbierającego odpady komunalne a przyjmującego je od innego zbierającego)- do dnia **31 sierpnia 2020 r.**;
 - art. 9n ust. 1 (sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości), 9na ust. 1 (sprawozdanie podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych) i 9nb ust. 1 tej ustawy (sprawozdanie podmiotu zbierającego odpady komunalne i podmiotu zbierającego odpady komunalne a przyjmującego je od innego zbierającego) do dnia **31 sierpnia 2020 r.**;
 - art. 9s tej ustawy (sprawozdanie marszałka województwa z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi) do dnia **31 grudnia 2020 r.**;
- przepis wydłuża termin sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 rok, o której mowa w art. 9tb ust. 1 tej ustawy do dnia **30 listopada 2020 r.**

Ponadto art. 40 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r. dokonał zmiany w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579 oraz z 2020 r. poz. 568 i 695):

Komentarz do art. 9 i art. 10

Art. 9.

1. Rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

Art. 10.

1. Jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy do rodzinnego ogrodu działkowego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2176) położonego na obszarze danej gminy stosuje się stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustaloną w inny sposób niż określony w art. 6j ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, stawka ta obowiązuje do dnia wejścia w życie uchwały ustalającej stawkę opłaty w sposób określony w art. 6j ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

2. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pojemnik lub worek, określona w uchwale wydanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wyższa niż stawka odpowiednio za pojemnik lub worek określona w art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy zmienianej w art. 1 obowiązuje do dnia wejścia w życie uchwały wydanej na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

- przepis wydłuża terminy:
 - dostosowania przez rady gminy terminu na dostosowanie uchwał wymaganych tą ustawą z **6 września 2020 r. do dnia (najpóźniej) 31 grudnia 2020 r.**;
 - obowiązywania stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla rodzinnych ogrodów działkowych z **nie dłużej niż do 6 września 2020 r. do nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.**;
 - obowiązywania wyższych stawek za pojemnik lub worek z **nie dłużej niż do 6 września 2020 r. do nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.**

V. Pozwolenie na budowę i in. – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie V z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie V.

VI. Opłata z tytułu (przekształcenia) użytkowania wieczystego – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie VI z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie VI.

VII. Podatek od nieruchomości. Ulgi i zwolnienia – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie VII z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie VII.

VIII. Finanse publiczne. Budżet – bez zmian

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie VIII z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie VIII.

IX. Pomoc dla przedsiębiorców od starosty (Powiatowych Urzędów Pracy). Dofinansowanie, pożyczka, zmiana umowy – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora* – część II w punkcie IX z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie IX.

X. Terminy wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji, składania sprawozdań itp. – bez zmian

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora* - część II w punkcie X z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie X.

XI. Administracyjne postępowanie egzekucyjne – uwaga

Przepis art. 15zzk specustawy COVID 19, który wprowadzał regulację umożliwiającą Radzie Ministrów wstrzymanie administracyjnych postępowań egzekucyjnych należności pieniężnych nie został uchylony na mocy zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r. Oznacza to, że Rada Ministrów w dalszym ciągu posiada określoną nim kompetencję:

- 1. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wstrzymać administracyjne postępowania egzekucyjne należności pieniężnych, określając w szczególności zakres terytorialny wstrzymania tych postępowań oraz okres, na który następuje to wstrzymanie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii w związku z COVID-19 oraz skutki nimi wywołane.*
- 2. W okresie wstrzymania, o którym mowa w ust. 1, mogą być dokonywane wypłaty z zajętego rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową.*

XII. Rozliczanie działalności pożytku publicznego – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XII oraz *Informatora* w punkcie XII.

XIII. Bieg terminów materialnego prawa administracyjnego – wprowadzone zmiany

Komentarz do art. 46 pkt 20 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.

Art. 46 pkt 20 zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r. uchyla art. 15zrz specustawy COVID.

- uchylenie art. 15zrz powoduje likwidację instytucji wstrzymania i zawieszenia terminów wskazanych w art. 15zrz – na zasadach wskazanych poniżej.

Komentarz do art. 68 ust. 1, 2 i 4 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.

Ponadto art. 68 ust. 1, 2 i 4 zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r. uregulował kwestię rozpoczęcia biegu terminów wstrzymanych lub zawieszonych na mocy art. 15zrz i stanowi, że:

1. Terminy, o których mowa w art. 15zrz ust. 1 ustawy zmienianej w art. 46, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zrz ust. 1 tej ustawy, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Terminy, o których mowa w art. 15zrz ust. 1 ustawy zmienianej w art. 46, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zrz ust. 1 tej ustawy, będą dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
4. Czynności, o których mowa w art. 15zrz ust. 5 ustawy zmienianej w art. 46 zachowują moc.

Przepis art. 76 zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r. nie wprowadził odrębnego terminu wejścia w życie art. 46 pkt 20 zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r., w związku z czym w/w przepisy obowiązują od dnia następującego po dniu ogłoszenia ustawy, a więc od dnia **16 maja 2020 r.**

- **UWAGA!** Na wstępie należy zauważyć, że w praktyce stosowania przepisów zmiany specustawy COVID z uwzględnieniem zmiany specustawy COVID z 16.4.2020 r. pojawiły się problemy interpretacyjne co do początku obowiązywania przepisu art. 15zszs. Autorkom *Informator – część III* znane są poglądy wyrażone w orzeczeniach sądowych wydanych w okresie obowiązywania art. 15zszs oraz przez niektórych przedstawicieli doktryny, że przepis ten obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. Interpretacja ta zakłada, że skoro przepis ten stanowił, że **w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii** terminy ulegają zawieszeniu albo ich bieg jest wstrzymany, a stan zagrożenia epidemicznego został uchwalony na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. i obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r., ta data jest decydująca jako początkowa data zawieszenia bądź wstrzymania terminów, i to pomimo, że art. 15zszs wszedł w życie dnia 31 marca 2020 r.

Autorki nie zgadzają się z tym poglądem. Decydująca jest tu treść przepisu art. 101 zmiany specustawy COVID, który stanowi, że ustawa wchodzi w życie co do zasady z dniem ogłoszenia (a więc z dniem 31 marca 2020 r.), zaś w pkt 1) i 2) tego przepisu zostały wskazane wyjątki od tej zasady. Wśród wymienionych tam przepisów brak jest art. 1 pkt 14, który wprowadzał art. 15zszs. Gdyby więc ustawodawca chciał nadać temu przepisowi moc wsteczną, powinien to wyrazić wprost. Wynika to z § 44 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którym:

1. *Ustawa powinna wchodzić w życie w całości w jednym terminie.*
2. *Odstępstwo od zasady, o której mowa w ust. 1, może nastąpić wyjątkowo w przypadku, gdy zróżnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów ustawy jest niezbędne do zrealizowania celu ustawy oraz nie narusza jej spójności.*
3. ***Jeżeli zróżnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów ustawy mogłoby naruszać jej spójność lub zmniejszać jej komunikatywność, a dana instytucja prawna ma mieć zastosowanie do zdarzeń lub stanów rzeczy zaistniałych lub powstałych od określonego dnia, wyraża się to w odrębnym przepisie jednoznacznie określającym tę instytucję oraz te zdarzenia lub stany rzeczy.***

Innego terminu wejścia w życie art. 15zszs nie uregulowano zgodnie ze wskazanym przepisem, w związku z czym nie powinno być wątpliwości, że **obowiązuje on od dnia 31 marca 2020 r.;**

- mając powyższe na uwadze:

- terminy prawa materialnego, które zostały wstrzymane na mocy specustawy COVID (a więc nie rozpoczynają biegu), rozpoczynają bieg po upływie **7 dni** od dnia wejścia w życie zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.; jeżeli więc np. termin miesięczny na złożenie przez gminę oświadczenia o skorzystaniu z prawa pierwokupu na podstawie art. 110 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie rozpoczął w tym czasie swojego biegu, rozpoczyna bieg dnia **24 maja 2020 r. (ponieważ nie wliczamy dnia 16 maja 2020 r., w którym zmiana specustawy COVID z 14.5.2020 r. weszła w życie)** i upływa dnia **23 czerwca 2020 r.**;
- terminy, które zostały zawieszane na mocy specustawy COVID rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.; jeżeli więc np. termin na złożenie oświadczenia o wykonaniu prawa pierwokupu przez gminę rozpoczął bieg dnia 28 marca 2020 r., kontynuuje swój bieg od dnia **24 maja 2020 r. (ponieważ nie wliczamy dnia 16 maja 2020 r., w którym zmiana specustawy COVID z 14.5.2020 r. weszła w życie)** i upływa dnia **19 czerwca 2020 r. (3 dni od 28 marca do 30 marca 2020 r. łącznie + 7 dni + 27 dni od dnia 24 maja 2020 r. do dnia 19 czerwca 2020 r.)**;
- **pierwszym dniem biegu/kontynuacji biegu w/w terminów jest niedziela 24 maja 2020 r.**;
- ust. 4 tego przepisu potwierdza, że wszystkie czynności dokonane w okresie wstrzymania bądź zawieszenia terminu zachowują moc; należy je zatem traktować jako dokonane w terminie; oznacza to, że nie trzeba ich ponawiać po wejściu w życie zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.; jeżeli jednak z dokonaną czynnością było związane dokonanie innej czynności, czy to strony, czy organu, a czynność ta nie została dokonana ze względu na zawieszenie lub wstrzymanie biegu terminów, należy jej dokonać w stosownym terminie zgodnie z regułami określonymi w art. 68 ust. 1-2 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.;
- **UWAGA!** Jak wskazano wyżej, przepis art. 68 ust. 4 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r. postanawia, że czynności dokonane na zgodnie z **art. 15zrr ust. 5 specustawy COVID** (*Czynności dokonane w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku w okresie wstrzymania rozpoczęcia albo zawieszenia biegu terminów, o których mowa w ust. 1, są skuteczne.*), zachowują moc; dla porządku należy jednak wskazać, że już uchylony art. 15zrr ust. 5 specustawy COVID stanowił, że: *Czynności dokonane w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku w okresie wstrzymania rozpoczęcia albo zawieszenia biegu terminów, o których mowa w ust. 1, są skuteczne.*; art. 68 ust. 4 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r. można więc faktycznie traktować jako *superfluum* (a więc powtórzenie obowiązującej już regulacji).

XIV. Bieg terminów w postępowaniu administracyjnym – wprowadzone zmiany

Komentarz do art. 46 pkt 20 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.

Art. 46 pkt 20 zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r. uchyla art. 15zszs.

- uchylenie art. 15zszs powoduje likwidację instytucji wstrzymania i zawieszenia terminów wskazanych w art. 15zszs – na zasadach wskazanych poniżej.

Komentarz do art. 68 ust. 6-7 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.

Ponadto art. 68 ust. 6-7 zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r. uregulował kwestię rozpoczęcia biegu terminów wstrzymanych lub zawieszonych na mocy art. 15zszs i stanowi, że:

6. Terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zszs ustawy zmienianej w art. 46, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zszs tej ustawy, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. Terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zszs ustawy zmienianej w art. 46, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zszs tej ustawy, biegną dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Przepis art. 76 zmiany specustawy COVID 19 z 14.5.2020 r. nie wprowadził odrębnego terminu wejścia w życie art. 46 pkt 20, w związku z czym w/w przepisy mają zastosowanie od dnia następującego po dniu ogłoszenia ustawy, a więc od dnia **16 maja 2020 r.**

- w pełni aktualne odnośnie art. 15zszs pozostają rozważania punktu XIII nt. początku obowiązywania przepisu art. 15zszr, a co za tym idzie „odwieszenia” i rozpoczęcia biegu terminów procesowych po wejściu w życie zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.:
- oznacza to więc, że:
 - terminy, które były wstrzymane na mocy specustawy COVID (a więc nie rozpoczęły swojego biegu), a do których stosuje się przepisy k.p.a., rozpoczynają bieg po upływie **7 dni** od dnia wejścia w życie zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.; jeżeli więc np. 14-dniowy termin na złożenie odwołania od decyzji administracyjnej nie rozpoczął w tym czasie swojego biegu, rozpoczyna bieg dnia **24 maja 2020 r. (ponieważ nie wliczamy dnia 16 maja 2020 r., w którym zmiana specustawy COVID z 14.5.2020 r. weszła w życie)** i upływa dnia **6 czerwca 2020 r. (ale musi być wykonany najpóźniej dnia 8 czerwca 2020 r., gdyż dzień 6 czerwca 2020 r. jest sobotą, a dzień 7 czerwca 2020 r. przypada na niedzielę – zgodnie z art. 57 § 4 k.p.a.: *Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.*)**;
 - terminy, które zostały zawieszony na mocy specustawy COVID, a do których stosuje się przepisy k.p.a., rozpoczynają bieg po upływie **7 dni** od dnia wejścia w życie zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.; jeżeli więc np. 14-dniowy termin na złożenie odwołania od decyzji administracyjnej rozpoczął bieg dnia 28 marca 2020 r., kontynuuje swój bieg od dnia **24 maja 2020 r. (ponieważ nie wliczamy dnia 16 maja 2020 r., w którym zmiana specustawy COVID z 14.5.2020 r. weszła w życie)** i upływa dnia **3 czerwca 2020 r. (3 dni od dnia 28 marca do dnia 30 marca 2020 r. włącznie + 7 dni + 11 dni od dnia 24 maja 2020 r. do dnia 3 czerwca 2020 r.)**;
 - **dzień 23 maja 2020 r. należy traktować tak jak dzień doręczenia pisma na gruncie k.p.a./P.p.s.a.**;
- **UWAGA!** Autorki *Informatora – część III* zwracają uwagę na uchylony art. 15zszs ust. 7 specustawy COVID, który stanowił, że: *Czynności dokonane w okresie, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniach i kontrolach, o których mowa w ust. 1, są skuteczne.*; oznacza to, że wszelkie czynności procesowe dokonane pomimo zawieszenia i wstrzymania biegu terminów na podstawie art. 15zszs specustawy COVID pozostają w mocy jako w pełni skuteczne i wywołujące wszelkie skutki prawne z nich wynikające;

tymczasem przepis art. 68 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r. nie zawiera w odniesieniu do terminów z art. 15zss specustawy COVID regulacji analogicznej do art. 68 ust. 4 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.; o ile zatem nie ma wątpliwości, że czynności procesowe dokonane w okresie do dnia 16 maja 2020 r. (a więc do dnia uchylecia art. 15zss ust. 7 specustawy COVID) pozostają w mocy i są skuteczne, o tyle może pojawić się wątpliwość odnośnie skuteczności czynności podjętych w okresie między dniem 16 a 24 maja 2020 r., (a więc w okresie, w którym nie obowiązuje już art. 15zss specustawy COVID, ale nie biegną jeszcze terminy wyznaczone zgodnie z art. 68 ust. 6 i 7 zmiany specustawy COVID z 14.5.2020 r.), a dokonanych w wyniku wezwań/zarządzeń/decyzji/wyroków etc. doręczonych przed dniem 16 maja 2020 r.);

Autorki *Informatora – część III* zauważają, że w/w przepisy mogą być interpretowane z jednej strony jako przywrócenie już od dnia 16 maja 2020 r. „standardowych” reguł obliczania terminów, ale z drugiej jako ustanowienie okresu między dniem 16 a 24 maja 2020 r. okresem przejściowym, w którym strony postępowania mają okazję przygotować się do wykonania wszelkich czynności procesowych dopiero pod dniem 24 maja 2020 r.; na chwilę obecną jednak, wobec braku orzecznictwa w tym zakresie, trudno Autorkom *Informatora – część III* przesądzić czy czynności te będą musiały być ponawiane, czy będą uznawane przez sądy i organy za skuteczne; celem *Informatora – część III* jest więc zwrócenie uwagi na ten problem.

XV. Zdalny tryb obradowania – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XV z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie XV.

XVI. Zastępowanie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) – bez zmian

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XVI z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie XVI.

XVII. Należności cywilnoprawne. Ulgi w spłacie należności cywilnoprawnych – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XVII z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie XVII.

XVIII. Prawo o ruchu drogowym. Rejestracja pojazdów – bez zmian

Aktualna pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XVIII z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie XVIII.

XIX. Samorządowy zakład budżetowy. Dotacja – bez zmian

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XIX z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie XIX.

XX. Umowy najmu (lokali) – bez zmian

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XX z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie XX.

XXI. Oświadczenia majątkowe – bez zmian

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XXI z uwzględnieniem *Informatora* w punkcie XXI.

XXII. Zmiany w Kodeksie postępowania administracyjnego – nowe zagadnienie

Aktualna w całości pozostaje treść *Informatora – część II* w punkcie XXII.

XXIII. Komentarze do przepisów prawa w Serwisie Informacji Prawnej LEGALIS (C.H.BECK)

Autorki niniejszego opracowania komentują także na bieżąco przepisy m.in. z zakresu prawa administracyjnego, w szczególności w obszarze tematów związanych z COVID-19 w Serwisie Informacji Prawnej LEGALIS (C.H.BECK). Zachęcamy do zapoznawania się z opracowaniami N.IUS na: <https://sip.legalis.pl>.

Poniżej wybrane publikacje:

Uwagi nt. wejścia w życie art. 15zss specustawy COVID-19

[tekst został opublikowany w Serwisie Informacji Prawnej LEGALIS w dniu 17 kwietnia 2020 r.]

Pomimo że przepis art. 15zss ust. 1 pkt 1 specustawy COVID wszedł w życie z dniem 31 marca 2020 r., to wynika z niego, że nierozpoczęcie biegu terminów, jak i zawieszenie terminów już rozpoczętych obowiązuje w okresie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Jeśli więc stan zagrożenia epidemicznego obowiązywał na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 14 marca 2020 r., to należy przyjąć, że od tej daty z mocy prawa następuje skutek wynikający z tej normy prawnej (postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 22 kwietnia 2020 r., I SA/Bk 177/20, LEX nr 2954313).

Opis stanu faktycznego

Przedmiotem rozstrzygnięcia była kwestia zadośćuczynienia wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych skargi do WSA dokonana w okresie trwania stanu epidemii. Zarządzenie wzywające do uzupełniani braków formalnych zostało wydane dnia 12 marca 2020 r. Zostało ono doręczone pełnomocnikowi Skarżącego dnia 23 marca 2020 r. Pełnomocnik usunął brak formalny 8 kwietnia 2020 r., składając jednocześnie wniosek o przywrócenie terminu do usunięcia tego braku. Dnia 10 kwietnia 2020 r. pracownik sekretariatu poinformował telefonicznie pełnomocnika

skarżącej o treści art. 15zszs ust. 1 pkt 1 i ust. 7 specustawy COVID – w brzmieniu nadanym zmianą specustawy COVID. Sąd odrzucił wniosek o przywrócenie terminu.

Z uzasadnienia postanowienia WSA

Sąd przyjął, że pomimo iż przepis art. 15zszs ust. 1 pkt 1 specustawy COVID wszedł w życie z dniem 31 marca 2020 r., to wynika z niego, że nierozpoczęcie biegu terminów, jak i zawieszenie terminów już rozpoczętych obowiązuje w okresie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Jeśli więc stan zagrożenia epidemicznego obowiązywał na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 14 marca 2020 r., to należy przyjąć, że od tej daty z mocy prawa następuje skutek wynikający z tej normy prawnej. Dlatego też odrzucił wniosek pełnomocnika o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi przyjmując, że termin na uzupełnienie braków formalnych w ogóle nie rozpoczął biegu.

Komentarz do postanowienia WSA

Z poglądem wyrażonym przez WSA co do terminu obowiązywania art. 15zszs specustawy COVID nie można się zgodzić. Termin wejścia w życie zmian wprowadzanych zmianą specustawy COVID, w tym art. 15zszs, został określony w jej art. 101. Stanowi on co do zasady, że ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Pkt 1) i 2) tego przepisu wskazują na wyjątki od tej zasady. Należy stwierdzić, że jeżeli ustawodawca postanowiłby, że art. 15zszs ma obowiązywać od innej daty, powinien był uregulować to w sposób wyraźny. Pogląd ten koresponduje z przepisem § 44 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którym: *1. Ustawa powinna wchodzić w życie w całości w jednym terminie. 2. Odstępstwo od zasady, o której mowa w ust. 1, może nastąpić wyjątkowo w przypadku, gdy zróżnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów ustawy jest niezbędne do zrealizowania celu ustawy oraz nie narusza jej spójności. 3. Jeżeli zróżnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów ustawy mogłoby naruszać jej spójność lub zmniejszać jej komunikatywność, a dana instytucja prawna ma mieć zastosowanie do zdarzeń lub stanów rzeczy zaistniałych lub powstałych od określonego dnia, wyraża się to w odrębnym przepisie jednoznacznie określającym tę instytucję oraz te zdarzenia lub stany rzeczy.* Innego terminu wejścia w życie art. 15zszs nie uregulowano zgodnie ze wskazanym przepisem, w związku z czym nie powinno być wątpliwości, że **obowiązuje on od dnia 31 marca 2020 r.**

W odniesieniu do podjętego przez WSA w Białymstoku rozstrzygnięcia ma to skutek taki, że termin na uzupełnienie braków formalnych upływał pełnomocnikowi Skarżącego w dniu 30 marca 2020 r. Słusznie więc złożył on wniosek o przywrócenie terminu, albowiem upłynął on przed

wejściem w życie przepisu o wstrzymaniu i zawieszeniu terminów procesowych. Wniosek ten powinien więc polegać merytorycznej ocenie przez Sąd, a nie podlegać odrzuceniu.

Argumentacja Sądu jest jednak w tym wypadku korzystniejsza dla Skarżącego, który będzie mógł skutecznie uzupełnić brak formalny po uchyleniu art. 15zsz, co ma nastąpić po wejściu w życie ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Właściwe oznaczenie terminu wejścia w życie art. 15zsz specustawy COVID jest więc niezwykle istotne właśnie wobec mających nastąpić zmian obowiązujących przepisów.

AUTORZY

radca prawny Aleksandra Urbanowska-Bohun

aleksandra.urbanowska@sowislo.com.pl

T: +48 509 531 281

adwokat Aneta Fornalik

aneta.fornalik@sowislo.com.pl

T: + 48 502 840 385

Sowisło & Topolewski

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

Spółka komandytowo-akcyjna

Biuro Poznań

ul. Fabryczna 9, 61-524 Poznań

T: +48 61 835 23 73

F: +48 61 835 23 71

Biuro Warszawa

ul. Chłodna 64 lok. 430, 00-872 Warszawa

T: +48 22 251 79 75

F: +48 22 416 23 19

e-mail: kancelaria@sowislo.com.pl

www.sowislo.com.pl

Przedstawicielstwo Berlin

Kurfürstendamm 21, 10719 Berlin

M: +49 177 590 77 68

T: +49 30 213 57 62

F: +49 30 236 213 28

e-mail: kanzlei@sowislo.com.de

www.sowislo.com.de